

INSTITUTE	ScienceDirect	Scopus	Springer	Wiley
Akademie věd ČR, v.v.i.		X		
Astronomický ústav AV ČR, v.v.i.	X		X	
Biofyzikální ústav AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Biologické centrum AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Botanický ústav AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Centrum výzkumu globální změny AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Ceská geologická služba	X	X	X	X
Ceská zemědělská univerzita v Praze	X	X	X	X
Ceské vysoké učení technické v Praze	X	X	X	X
Ceský hydrometeorologický ústav	X			
Fakultní nemocnice Ostrava			X	
Fyzikální ústav AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Fyziologický ústav AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Geofyzikální ústav AV ČR, v.v.i.	X		X	
Geologický ústav AV ČR, v.v.i.	X			
Institut klinické a experimentální medicíny	X		X	
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	X	X	X	X
Knihovna Antonína Svehly, dříve: Ústav zemědělské ekonomiky a informací	X		X	
Knihovna AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Masarykova univerzita	X	X	X	X
Matematický ústav AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Mendelova univerzita v Brně	X	X	X	X
Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě	X		X	
Národní knihovna ČR	X		X	
Národní lékařská knihovna		X		
Národní technická knihovna	X	X	X	X
Národohospodářský ústav AV ČR, v.v.i.	X			
Nemocnice Na Bulovce	X		X	X
Nemocnice Na Homolce	X			
Ostravská univerzita v Ostravě	X	X	X	X
Psychologický ústav AV ČR, v.v.i.	X		X	
Slezská univerzita v Opavě	X	X	X	
Státní zdravotní ústav	X		X	
Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje	X	X	X	
Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové			X	
Technická univerzita v Liberci	X	X	X	X
Univerzita Hradec Králové	X-od roku 2015	X	X-od roku 2015	
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem	X	X	X	X
Univerzita Karlova v Praze	X	X	X	X
Univerzita obrany	X	X	X	
Univerzita Palackého v Olomouci	X	X	X	X
Univerzita Pardubice	X	X	X	X
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	X	X	X	X
Ústav analytické chemie AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Ústav anorganické chemie AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Ústav experimentální botaniky AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Ústav fyziky atmosféry AV ČR, v.v.i.	X		X	
Ústav fyziky materiálů AV ČR, v.v.i.	X		X	

Ustav fyziky plazmatu AV CR, v.v.i.	X			
Ustav geoniky AV CR, v.v.i.	X		X	X
Ustav hematologie a krevní transfuze	X	X		X
Ustav chemických procesů AV CR, v.v.i.	X			
Ustav informatiky AV CR, v.v.i.	X		X	X
Ustav jaderné fyziky AV CR, v.v.i.	X		X	
Ustav makromolekulární chemie AV CR, v.v.i.	X		X	X
Ustav organické chemie a biochemie AV CR, v.v.i.	X		X	X
Ustav pro hydrodynamiku AV CR, v.v.i.	X		X	X
Ustav přístrojové techniky AV CR, v.v.i.	X		X	X
Ustav struktury a mechaniky hornin AV CR, v.v.i.	X			
Ustav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v.v.i.	X		X	
Ustav teorie informace a automatizace AV ČR, v.v.i.	X		X	X
Ustav termomechaniky AV CR, v.v.i.	X		X	
Ustav živočišné fyziologie a genetiky AV CR, v.v.i.	X			
Veterinární a farmaceutická univerzita Brno	X	X	X	X
Vysoká škola báňská-Technická univerzita Ostrava	X	X	X	X
Vysoká škola ekonomická v Praze		X		
Vysoká škola chemicko-technologická v Praze	X	X	X	X
Vysoká škola technická a ekonomická v ČR		X		
Vysoké učení technické v Brně	X	X	X	X
Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v.v.i.	X		X	
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i.			X	
Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.	X		X	X
Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i.	X	X	X	X
Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i.			X	
Západočeská univerzita v Plzni	X	X	X	

Vyhodnocení statistik dosavadního využití elektronických informačních zdrojů konsorcií NTK

NTK (do 30. 6. 2009 Státní technická knihovna, STK) je již od roku 2000 řešitelským pracovištěm projektů (LI200028 a LI01018, 1N04124, VZ09003) na konsorcionální zpřístupnění plošných, multioborových EIZ pro výzkum v oblasti STM. Díky svému důrazu na smluvně pevně podchycené poskytování standardizovaných statistických výkazů (ICOLC, nyní preferovaný COUNTER) o využití jednotlivých zdrojů jejich jednotlivými členy i celým konsorciem, má nyní k dispozici údaje s dlouhou retrospektivou. Veškeré plné údaje (podrobné statistické tabulky) jsou zpřístupněné na <http://www.techlib.cz/cs/o-nas/odborne-aktivity-ntk/elektronicke-zdroje-konsorcia-ntk/>, zde je uvedeno jejich vyhodnocení.

1. Elsevier Science, služba ScienceDirect

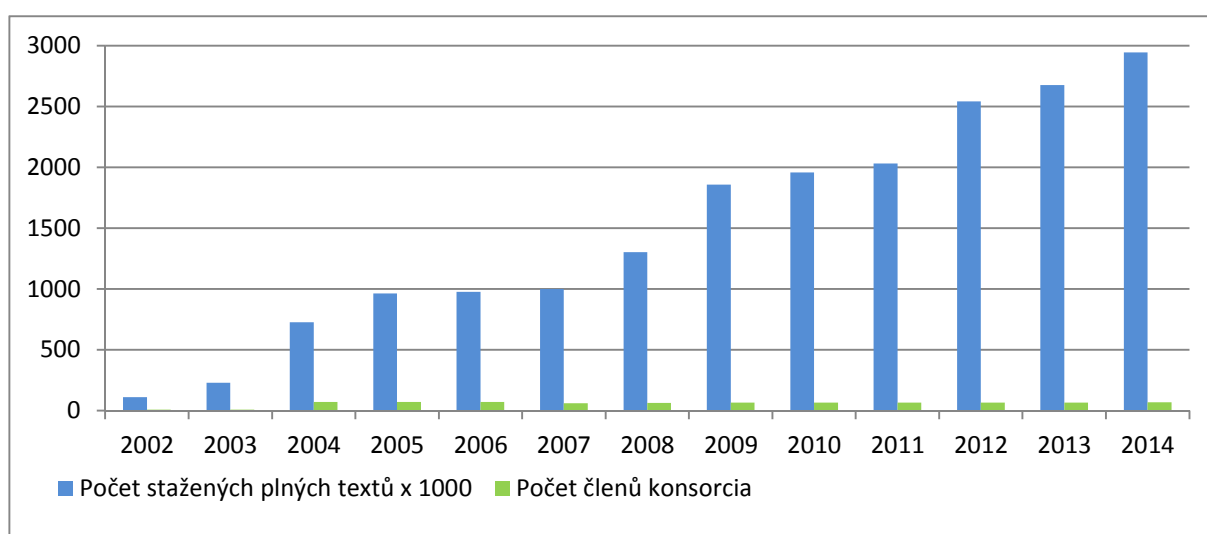
Počet stažených článků:

Rok	Počet stažených plných textů
2002	110 689
2003	231 116
2004	727 810
2005	962 525
2006	977 101
2007	1 001 543
2008	1 302 128
2009	1 856 423
2010	1 956 611
2011	2 031 141
2012	2 541 982
2013	2 675 787
2014	2 943 441

Aktuální počet členů konsorcia: 70

Aktuální počet titulů: 2 428

Graf: počet stažených článků a členů konsorcia:

Komentář:

V roce 2000 a 2001 probíhalo nastavování přístupů pro členy tehdy nového konsorcia a nastavování statistického serveru poskytovatele. Údaje z tohoto období jsou neprůkazné, s množstvím statistických chyb, proto jsou zde zaznamenány až statisticky konsolidované údaje od roku 2002. V roce 2004 došlo k mohutnému rozšíření členské základny konsorcia. Statistické údaje od té doby stoupají, v letech 2005 – 2007 se nárůst využití pohyboval okolo 2%. V roce 2007 byl poprvé překročen jeden milion stažených plných textů článků, mezi rokem 2007 a 2008 pak narostlo využití meziročně o 30%. Za příčinu tohoto zvýšení využití považujeme paradoxně zvýšení informovanosti o tomto zdroji resp. hrozbě ukončení jeho zpřístupnění od 1. 1. 2009 (pokračování projektu v navazujícím programu). Nárůst mezi rokem 2009 a 2010 činil 5,4 %, mezi rokem 2010 a 2011 3,8 %, mezi rokem 2011 a 2012 25 % (částečná obměna členských institucí). Mezi lety 2012 a 2013 opět došlo k nárůstu 5,2 %, který pokračoval (10 %) i v roce 2014, kdy byla nově prodloužena licenční smlouva na období let 2014 – 2017, a zároveň došlo k částečné obměně a nárůstu počtu členských institucí (70 členů).

Statistický server pracuje se standardním formátem COUNTER a provoz po celou dobu existence konsorcia (s výjimkou období 2000 – 2001) je plynulý, bez větších či neohlášených výpadků.

2. Springer Verlag, služba SpringerLink

V rámci služby SpringerLink v kolekci SprigerLink Journals jsou zpřístupněny i tituly nakladatelství Kluwer Academic Publisher, které bylo sloučeno s nakladatelstvím Springer Verlag v roce 2005. Konsorcium Kluwer, resp. přístup do titulů tohoto nakladatelství prostřednictvím služby KluwerOnline zajišťovala NTK v rámci řešení projektu 1N04124 v letech 2004 – 2008.

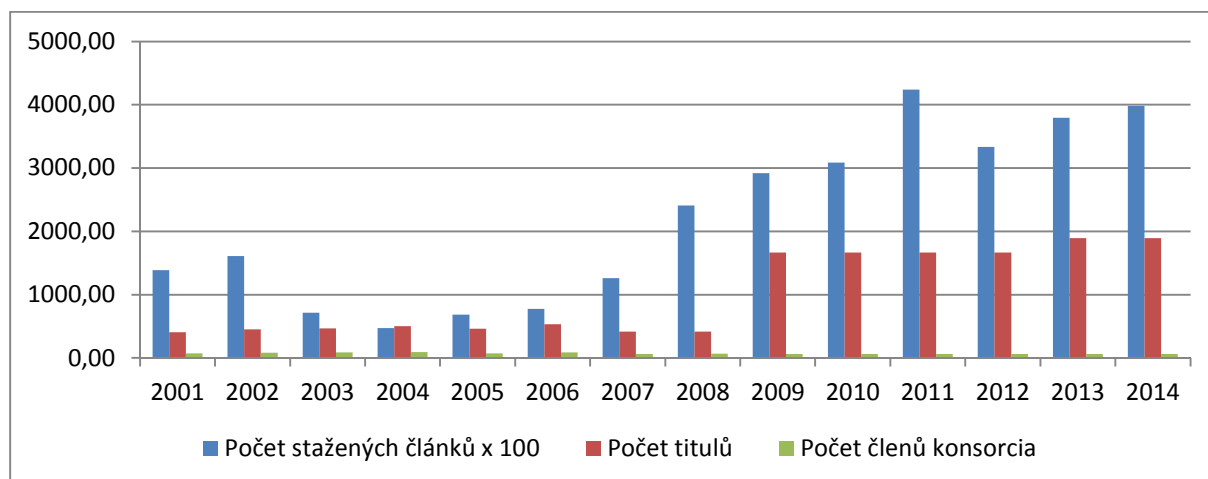
Aktuální počet členů konsorcia: 65

Aktuální počet titulů: 1 892

Počet stažených článků:

Rok	Počet stažených článků
2001	138 850
2002	160 964
2003	71 240
2004	46 998
2005	68 277
2006	77 563
2007	126 065
2008	240 878
2009	292 031
2010	308 476
2011	423 759
2012	333 348
2013	379 350
2014	398 159

Graf: počet stažených článků, členů konsorcia, počet titulů:

Komentář:

V období let 2000 až 2004 probíhal přístup do plných textů nakladatelství Springer podle podmínek národního přístupu, s národní fixní cenou. Počet účastníků konsorcia se postupně vyšplhal až na 91 institucí, v roce 2005 již byl konsorcionální model postaven na institucionálních předplatných jednotlivých členů a počet členů výrazně poklesl. S tím přišel i pokles ve využívání, ale v posledních letech je opět vidět, zpočátku markantní, nárůst využití.

Statistický server poskytuje statistiky ve formátu COUNTER. Byl zprovozněn v roce 2005, do té doby byly statistické údaje zasílány čtvrtletně do NTK a řešitelský tým projektu pak zajišťoval jejich další distribuci členům konsorcia. Dalším problémem bylo sloučení nakladatelství Springer a Kluwer, jejich portálového řešení i statistických výkazů v roce 2008, což způsobilo deformaci ve statistickém sledování; z tohoto pohledu je nutné hodnotit meziroční nárůst o 50 % mezi roky 2007 a 2008. V roce 2010 bylo staženo 308 476 plných textů článků, což znamená nárůst oproti roku 2009 o 5,6 %, meziroční nárůst v roce 2011 činí 37 %. Podle údajů ročního využití došlo mezi roky 2011 a 2012 k poklesu o 90 tisíc stažených plných textů. Dle vyjádření z vydavatelství je jisté, že údaje byly na konci roku 2012 zdeformovány přechodem na novou platformu, v rámci této změny byla změněna i metodika¹. Provoz statistického serveru byl i v roce 2013 doposud nezkonsolidovaný a údaje, které poskytoval, byly často nepřesné. V roce 2013 již opět došlo k nárůstu počtu stažených plných textů o 13 % oproti roku 2012. V roce 2014 se potvrdil trend nárůstu využití, které oproti roku 2013 stoupl o 4,9 %. Výstupy statistického serveru se jeví jako konsolidované.

Provoz služby je po celou dobu plynulý, bez neohlášených výpadků a problémů.

¹ We have received a feedback from our statistics team, and indeed it seems that some usage is missing due to the migration of the consortium members to our new SpringerLink platform. The usage statistics which you have received only contain the usage for the old platform. This would also explain the fact that especially the usage for November is very low. We have talked to our colleagues and they will have to combine the usage caused via the old and new platform to get the correct statistics overview. Unfortunately, the usage statistics for the new platform will not be available before February 2013. As soon as we receive the correct statistics, we will of course provide them to you.

3. Springer Verlag, Computer Science Library

V roce 2006 byl dojednán řešitelským týmem NTK přístup do Computer Science Library (CSL) nakladatelství Springer Verlag pro všechny členy tehdejšího konsorcia Springer a Kluwer za podmínek již dojednané licenční smlouvy. Úhrada konsorcionálních poplatků až do roku 2010 byla realizována z finančních úspor vzniklých v rámci řešení projektu 1N04124 se souhlasem zadavatele. CSL zahrnuje tituly z oboru Computer Science vydané v letech 2005 – 2010 včetně prestižních řad Lecture Notes in Computer Science a Lecture Notes in Mathematics.

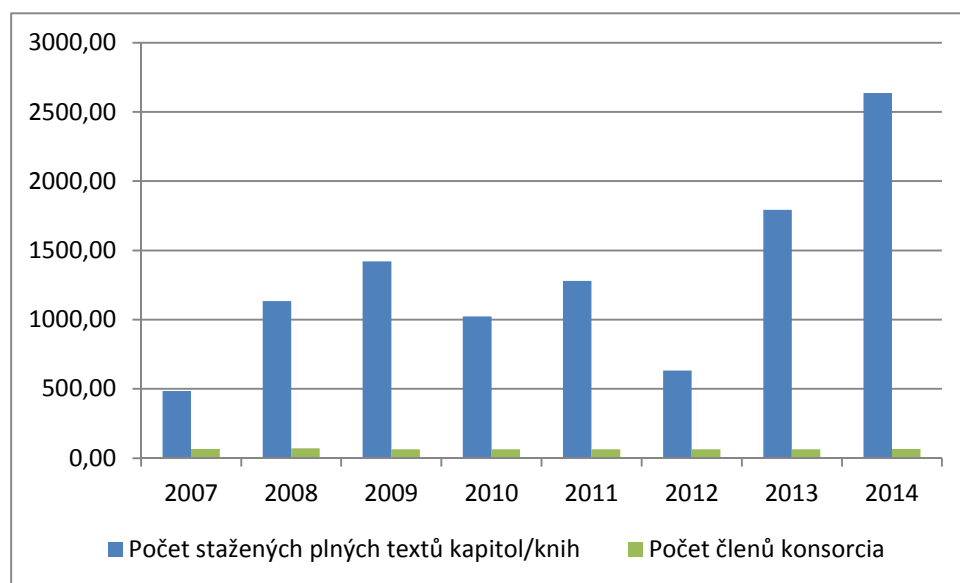
Aktuální počet členů konsorcia: 63

Aktuální počet titulů: 8 148

CSL a využití:

Rok	Počet stažených plných textů kapitol/knih
2007	48 414
2008	113 282
2009	142 132
2010	102 182
2011	128 017
2012	63 284 ²
2013	179 354
2014	263 590

Graf: Počet stažených plných textů a členů konsorcia

Statistické ukazatele využití publikací zařazených do CSL potvrzují správnost volby zpřístupnění tohoto zdroje. Po obvyklém roce náběhu, kdy proběhly rozsáhlé informační i školicí aktivity (informační kampaň, série workshopů apod.), vyskočilo množství stažených článků o 233 %. Nárůst mezi roky 2008 a 2009 činí 25,4 %, v roce 2010 naopak využití kleslo o 28 %, ale více než sto tisíc stažených plných textů znamená stále

² Odhad na základě údajů za období leden – listopad 2012.

nadstandardní využití tohoto zdroje a koreluje s údajem využití z roku 2008. V roce 2011 využití opět mírně stoupl, a to o 25 %. Vzhledem k problematickým údajům za rok 2012 – viz problémy statistického serveru popsané výše – byl pro srovnání využití použit údaj z roku 2011, přičemž nárůst využití v roce 2013 činí 40 %. Mezi roky 2013 a 2014 využití opět stoupl, tentokrát o plných 68 %.

4. John Wiley & Sons, služba Wiley Online Library (Interscience)

V rámci služby Wiley Online Library v kolekci Interscience Journals byly v polovině roku 2008 zpřístupněny i tituly nakladatelství Blackwell, které bylo sloučeno s nakladatelstvím John Wiley & Sons v roce 2006. Konsorcium Blackwell, resp. přístup do titulů tohoto nakladatelství bylo do té doby zajišťováno mimo podporu programu VaV. V roce 2010 přešla služba Interscience do nové platformy Wiley Online Library.

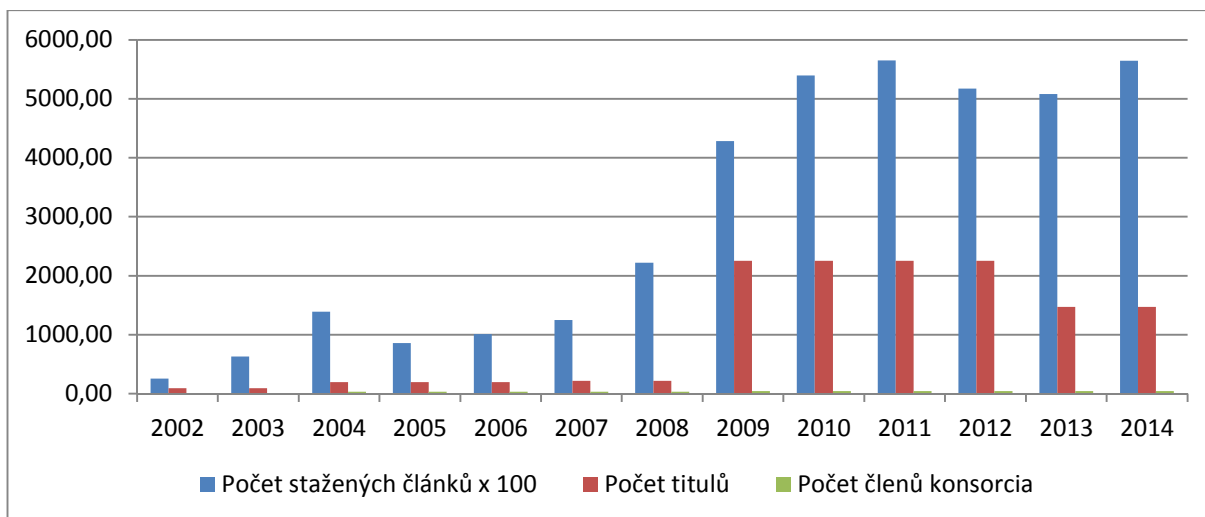
Aktuální počet členů konsorcia: 45

Aktuální počet titulů: 1 473

Počet stažených článků:

Rok	Počet stažených plných textů
2002	25 532
2003	62 910
2004	138 888
2005	85 894
2006	101 097
2007	125 122
2008	222 140
2009	428 249
2010	539 607
2011	564 751
2012	517 044
2013	507 862
2014	564 671

Graf: počet stažených článků, členů konsorcia, počet titulů:

Komentář:

Licenční smlouva na přístup k plným textům titulů nakladatelství Wiley byla dojednána na období 2002 – 2003, v roce 2004 byla v platnosti smlouva jednoletá a následující období pokrývala smlouva na léta 2005 – 2008. Od roku 2005 využití zpřístupněných titulů stoupá, velký skok ve využití byl zaznamenán v roce 2008, kdy byly členům konsorcia Wiley zpřístupněny i tituly nakladatelství Blackwell a trend nárůstu využití pokračoval i v roce 2009, kdy vzrostl oproti roku 2008 o 92 %. V roce 2010 činí meziroční nárůst využití 26 % (oproti roku 2009), v roce 2011 vzrostlo využití o 4,6 %. V roce 2012 došlo k mírnému poklesu ve využívání, a to o 8,5 % oproti roku 2011. Trend mírného poklesu byl zachován i mezi lety 2012 a 2013, tentokrát 1,7 %, v roce 2014 opět nastal mírný vzestup ve využití, a to o 11 %. Využití zdroje je tedy víceméně stabilní, v posledních letech bez dramatických výkyvů.

Statistický server, který poskytoval po celou dobu informace členům konsorcia a celokonsorcionální statistiky ve formátu COUNTER, byl zprovozněn již v roce 2002. Služba funguje bez problémů, veškeré výpadky byly tvořeny plánovanými a předem ohlášenými nočními technologickými přestávkami.

5. Elsevier Science, Scopus

Od roku 2005 probíhala jednání na zpřístupnění citační databáze Scopus, realizaci konsorciálního zpřístupnění významně podpořilo rozhodnutí Rady pro výzkum a vývoj používat tento zdroj pro hodnocení výsledků výzkumu a vývoje (20. 6. 2008, 234. zasedání RVV).

Konsorcium bylo ustanoveno k 1. 1. 2009 (zpřístupnění databáze vybraným institucím v ČR od roku 2006) a Scopus byl zpřístupněn 28 institucím (veřejným vysokým školám, výzkumným organizacím a odborným knihovnám, přičemž Akademie věd ČR je zde počítána jako 1 instituce). V databázi Scopus je nyní zařazeno

- více než 19 500 titulů:
 - 18 500 peer-reviewed journals (including 1,800 Open Access journals)
 - 425 trade publications.
 - 325 book series.
 - 250 conference proceedings
- 46 milionů záznamů:
 - 25 milionů záznamů s referencemi od roku 1996
 - 21 milionů záznamů z let 1823 - 1996
 - 4,8 milionu konferenčních sborníků

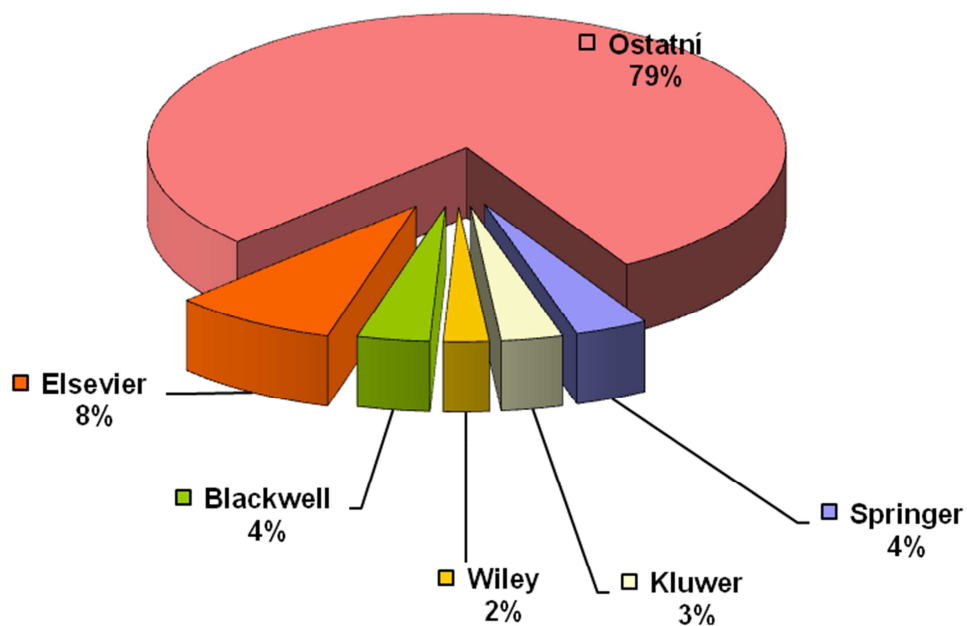
Dále Scopus prostřednictvím služby Scirus indexuje 375 milionů vědeckých webových stránek, obsahuje 24,8 milionu patentových záznamů z pěti patentových úřadů a zahrnuje i "Articles-in-Press" z více než 3 850 časopisů.

Za období roku 2014 bylo konsorciem uskutečněno:

- 857 690 běhů vyhledávání (searches run), v roce 2013 to bylo 852 001
- 321 639 (187 649 v roce 2011, 243 201 v roce 2012, 258 954 v roce 2013) sessions ze 78 401 (46 981 v roce 2011, 58 158 v roce 2012, 64 922 v roce 2013) aktivních IP adres
- 148 357 (88 946 v roce 2011, 113 305 v roce 2012, 122 572 v roce 2013) aktivními uživateli.

Využití je celkem stabilní, což je dáno zejména způsobem využití DB jako zdroje citačních údajů.

Podíl titulů nakladatelství Elsevier Science, Springer Verlag, John Wiley & Sons, Kluwer Academic Publishing a Blackwell ve **Scopus**: údaj 2009

LIBER 43rd Annual Conference
Reserch Libraries in the 2020 Information Landscape
Riga, Lotyšsko
2. - 5. 7. 2014

Účastníci:
Martin Svoboda, ředitel NTK
Štěpánka Žižková, vedoucí referátu 102

datum zpracování: červenec 2014

1. Účel cesty

[43. výroční konference sdružení evropských akademických knihoven LIBER](#) v letošním roce zorganizovala ve dnech 2. - 5. 7. 2014 lotyšská Národní knihovna v Rize. Hlavním tématem konference byla budoucnost postavení vědeckých knihoven v informačním světě v horizontu roku 2020 (Research Libraries in the 2020 Information Landscape). Celá konference probíhala v dlouhé roky budované a v době konání konference nově otevřené impozantní budově Národní knihovny Lotyšska. Hlavnímu konferenčnímu dění předcházely od 29. 6. do 1. 7. semináře a schůzky výborů LIBER.

Konference je organizována do předem i na místě volitelných, tematicky řazených, odborných bloků workshopů a společného jednání celého pléna. V průběhu konference byla v rámci plenárního zasedání zvolena jako v pořadí jedenáctá, ale jako první žena-prezidentka LIBER, paní Kristiina Hormia-Poutanen a došlo k výměně obsazení i dalších rozhodovacích orgánů LIBER, přičemž do řídicího výboru (Executive Board) byl nominován a zvolen i český zástupce, Ing. Martin Svoboda, ředitel NTK.

Česká republika byla na této konferenci zastoupena účastníky z NTK, NK ČR, AKVŠ a Univerzitní knihovny Západočeské univerzity v Plzni.

Podrobnosti o konferenci najdete zde: <http://liber2014.wp.lnb.lv/>, adresa stránky LIBER je <http://libereurope.eu/>.

2. Časový průběh cesty

Přílet: 1. 7. 2014, 21:55, ubytování

Jednání: 2. - 4. 7. 2014

Odlet: 5. 7. 2014, 17:15

3. Průběh navštívené konference

2. 7. 2014

- Dopolední program, navštívené workshopy:
 - SPARC Europe/LIBER Joint Workshop on the FOSTER and PASTEUR40A Projects: Open Access Policy for Europe: the Implications for European Research Libraries. Obecné informace o projektech FOSTER a PASTEUR40A a představení jednotlivých členů pracovní skupiny pro Open Access. Představení aktivit jednotlivých zúčastněných zemí (ČR - aktivity AKVŠ, viz <http://www.akvs.cz/komise/open-access.html>)
- Odpolední program: Slavnostní zahájení konference a prezentace hlavních přednášejících pro plénum:
 - Dr. Vaira Vike-Freiberga, v letech 1999 - 2007 prezidentka Lotyšska, pronesla inspirativní projev na téma role slova a imaginace pro rozvoj lidské společnosti, Rachel Frick hovořila o možnostech a využití digitální knihovny v prostředí open access a open data a o projektu Digital Public Library of America.
- Odpolední program, navštívené workshopy:
 - Crowdsourcing and Open Source. Jussi-Pekka Hakkarainen z finské Národní knihovny, hovořil o možnosti využití crowdsourcingu pro knihovny, uvedeny příklady z oblasti zajištění OCR finských historických dokumentů; Petteri Kivimäki, také z finské Národní knihovny, seznámil účastníky s problematikou open source SW, open access a open data ve vztahu s potřebami a službami Národní knihovny.
- Odpolední program, panelová diskuse nad programem Horizon 2020, účastníky panelu byli představitelé LIBER, Evropské komise, SPARC Europe a University of Patras (Řecko). Diskutovalo se o možnostech zapojení do projektů řešených v rámci evropského dotačního programu Horizon 2020 (http://en.wikipedia.org/wiki/Horizon_2020).

- Večerní program: Conference Dinner - jednání se zástupci Web of Knowledge a ředitelkou univerzitní knihovny Univerzity v Antverpách.

3. 7. 2014

- Dopolední program, navštívené workshopy:
 - Improved Acces to Information, přednášky v rámci tohoto bloku se týkaly zlepšení přístupu k informacím/fondům pro zrakově znevýhodněné, byla přednesena případová studie o tom, jak konkrétně pracovat s User Experience, tj. jak využít zpětnou vazbu poskytovaných služeb jako základ komunikace s uživateli knihovny a jak pracovat se speciálními fondy.
- Odpolední program: jednání v plénu:
 - prof. T. D. Wilson - fenomén e-knihy a její vliv na celkové informační prostředí, tj. nakladatele i knihovny,
 - prezentace posterů (bez zastoupení ČR),
 - přednáška hlavních sponzorů: Tamar Sadeh za ExLibris, analýza způsobu vyhledávání informací uživatelů akademických knihoven a jak jim být nápomocni, aby získali, co chtějí a potřebují,
 - panelová diskuse: Research Libraries in the 2020 Information Landscape, tj. budoucnost postavení vědeckých knihoven v informačním světě v horizontu roku 2020.

4. 7. 2014

- Dopolední program, navštívené workshopy:
 - Open Access, rozvoj dalších témat okolo Scholarly Publishing, tvorby a využití databází kvalitních vědeckých volně přístupných zdrojů, strategie pro knihovny jak získávat přístupy v režimu OA.
- Odpolední program: jednání v plénu:
 - Dr. Andres Guadamuz z University of Sussex, Velká Británie, hovořil o právních aspektech zpřístupnění v režimu OA, open science a o autorském právu, resp. copyrightu, v režimu evropského práva, tj. čím dále harmonizovanější evropské legislativy.
 - přednášky sponzorů: zástupci Elsevier Scinece a Springer o podpoře vědeckých pracovníků při zajišťování jejich informačních potřeb.
 - závěr konference
- Odpolední program: prohlídka nové budovy lotyšské národní knihovny.

4. Závěry/shrnutí

Na první pohled by se mohlo zdát, že konference „trpěla“ absencí nových témat a výzev. V posledních letech se takových témat objevilo hned několik - zejména v oblasti zajištění práva na otevřený přístup k výsledkům vědy a výzkumu, zvláště je-li hrazen z veřejných prostředků, tj. open access, open data, open source apod. V rámci plenárního jednání sdělila Susan Reilly, že LIBER se jako jedna ze 17 dalších evropských knihovnických a výzkumných organizací stal signatářem otevřeného dopisu nakladatelství Elsevier Science týkajícího se přístupu nakladatelství k politice v oblasti TDM, tj. text and data mining. Text dopisu je zveřejněn zde: <http://libereurope.eu/news/european-research-organisations-call-on-elsevier-to-withdraw-tdm-policy/>. Velkou příležitostí byla možnost prohlídnout si novou budovu Národní knihovny Lotyšska, kde konference probíhala a samozřejmě setkání s kolegy a koleyněmi z jiných zemí či typů knihoven.

5. Dokumentace

<http://liber2014.wp.lnb.lv/>

<http://libereurope.eu/>

<http://www.lnb.lv/en>

6. Anotace ZC

Na konferenci LIBER konané ve dnech 2. - 4. 7. 2014 v Národní knihovně Lotyšska v Rize účastníci této služební cesty vyslechli přednášky zejména z tematického okruhu Open Acces, metody zpřístupnění informací pro vědeckou a akademickou komunitu a účastnili se jednání jak v rámci čtených workshopů, tak i práce a hlasování v plénu. Do řídicího výboru LIBER byl zvolen zástupce z NTK.

Frankfurtský knižní veletrh 2014
Frankfurt nad Mohanem, Spolková republika Německo
7. 10. 2014 - 10. 10. 2014

Účastníci:
Miroslava Sudová, pracovnice referátu 102
Štěpánka Žižková, vedoucí referátu 102

datum zpracování: říjen - prosinec 2014

1. Účel cesty

Mezinárodní knižní veletrh je jednou z významných akcí týkajících se knižního průmyslu. Veletrh se koná ve frankfurtském veletržním paláci, objektu perfektně sloužícím svému účelu. Kromě veškerého příslušenství pro jejich pohodlí, nabídli pořadatelé účastníkům letošního ročníku okolo 7300 vystavovatelských stánků z více než 100 zemí světa a umožnili jim navštívit přes 3400 akcí (přednášek, workshopů). Počet návštěvníků veletrhu se v letošním roce pohyboval okolo 280 tisíc, k dispozici bylo 8 výstavních hal a mnoho akcí se odehrávalo i na otevřeném nádvoří areálu, tzv. Agoře. Spokojenost či nespokojenost s obsahovou i organizační náplní veletrhu bylo možno vyjádřit prostřednictvím elektronického dotazníku pro zpětnou vazbu dostupného na dotykových stojanech v areálu.

Hlavním hostem veletrhu se pro tento rok stalo Finsko, které se představilo doslova od [A do Z](#). Tvůrci instalace, kteří jako hlavní motto zvolili slova FINNLAND. COOL., zavedli návštěvníky do poklidné atmosféry finské přírody, do barvitého světa dětské literatury a ilustrací dětských knih, pozvali je k posezení v houpacím křesle během přednášky a naservírovali jim i drobné občerstvení. Součástí expozice byl i nový dětský bibliobus z Helsinek umístěný na nádvoří. Nejen v něm byli ústředním motivem oblíbení Muminci.

Novinkou letošního roku byl tzv. Business club, který kromě VIP prostor k posezení a k setkáním při jednáních, nabídl svým členům dalších 70 akcí, na kterých se představilo okolo 150 přednášejících. Členové klubu také měli možnost zúčastnit se 3 konferencí. Hned v prvním roce členství v tomto klubu zakoupilo 3000 návštěvníků z 50 zemí.

Další zajímavou součástí veletrhu jsou tzv. „Hot Spots“ prostory, které jsou pronajímány vystavovatelům z řad poskytovatelů různých služeb. Oblasti, kterých se tyto služby týkají, jsou digitální inovace, vzdělávání, mobilní služby, profesionální a vědecké informace a vydavatelské služby. Ústředním bodem Hot Spotu je prostor pro přednášky obklopený stánky jednotlivých účastníků.

Další podrobnosti o průběhu knižního veletrhu ve Frankfurtu nad Mohanem jsou zveřejněny na webových stránkách veletrhu: <http://www.book-fair.com/en/>.

Na veletrhu probíhaly schůzky s nakladateli, se kterými jsou uzavřeny smlouvy na nákup EIZ z oblasti technických a aplikovaných přírodních věd pro vědu a výzkum v projektu LR1301. Jednalo se o zástupce nakladatelství John Wiley & Sons a Springer Verlag.

2. Časový průběh cesty

Přílet: 7. 10. 2014, 19:05 hod.

Jednání: 8. - 10. 10. 2014

Odlet: 10. 10. 2014, 19:50 hod.

3. Průběh navštívené akce/jednání

8. 10. 2014

- jednání s představiteli nakladatelství John Wiley & Sons o zajištění archivů v letech 2016 a 2017, možnost nákupu e-knih a otázky okolo termínů plateb,
- prohlídka veletrhu (hala č. 4.2 „Wissenschaft und Fachinformation“, národní prezentace Finska),
- účast na doprovodných přednáškách - Hot Spot Stage Professional and Scientific Information, Blaue Sofa.

9. 10. 2014

- jednání s představiteli nakladatelství Springer, diskuse o poskytování exkluzivity a poskytnutí slev,
- pokračování v prohlídce veletržních hal (hala č. 5 a 6.1 „Internationale Verlage“, hala č. 3 „Literatur und Sachbuch“),
- účast na doprovodných přednáškách - Hot Spot Stage Professional and Scientific Information a Digital Innovation, Forum Dialog, Forum STM & specialist information.

11. 10. 2013

- pokračování v prohlídce veletržních hal (hala č. 8 „Internationale Verlage“, hala č. 4.1 Kunstbuch/Kunst/Design),
- účast na doprovodných přednáškách - Blaue Sofa, Hot Spot Stage Professional and Scientific Information, Mobile a Education, Forum STM & specialist information.

4. Závěry/shrnutí

Bylo dosaženo těchto výsledků:

- dojednání konkrétních závěrů v rámci pokračování stávajících licenčních smluv,
- obohacení o další znalosti.

5. Dokumentace

Informační portál veletrhu: <http://www.book-fair.com/en/>

6. Anotace ZC

V rámci návštěvy mezinárodního knižního veletrhu ve Frankfurtu nad Mohanem ve dnech 8. - 10. 10. 2014 proběhla úspěšná jednání s představiteli nakladatelství John Wiley & Sons a Springer Verlag a bylo získáno velké množství zajímavých poznatků na doprovodných přednáškách.

Zasedání výkonného výboru LIBER Lausanne, Švýcarsko 30.-31. 10. 2014

Účastník:
Martin Svoboda, ředitel

listopad 2014

1. **Účelem cesty** byla aktivní účast na zasedání výkonného výboru mezinárodní organizace LIBER (Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche – Association of European Research Libraries), do něhož jsem byl zvolen na výroční konferenci LIBER v Rize v červenci 2014
2. **Časový průběh cesty**
 - a. tam: letadlo Praha Curych 29.10.2014 14:05, vlak Curych Lausanne příjezd 21:10
 - b. zpět: vlak Lausanne Curych 8:20, letadlo Curych Praha 1.11.2014 13:55
3. **Průběh navštívené akce/jednání** viz Přílohu 1
4. **Závěry/shrnutí**

Účast na jednání výkonného výboru LIBER dává možnost účastnit se rozhodování o směřování specializovaných/výzkumných/akademických knihoven v evropském ba světovém měřítku. To dovoluje vedení NTK efektivněji využívat svěřené veřejné prostředky jak v oblasti elektronických informačních zdrojů, tak v ostatních oblastech činnosti.
5. **Dokumentace**

je důvěrná pouze pro členy Executive Boardu

Programme

The next meeting of the LIBER Executive Board will take place on Thursday 30 October 2014 in the Cinespace Room, commencing at 10.30. The Board meeting will reconvene on Friday 31 October 2014 from 09.30 to 13.00.

EXECUTIVE BOARD DISCUSSION SLOT (Thursday 30 October: 10.30-13.00)

Agenda

1. Strategy 2013-2015

1.1. Evaluation of Outcomes of Strategy and Implementation Plans: Discussion

1.1.1. Strategy Overview (EBD0314.1.1.1) (Dr Lacunza)

1.1.2. Scholarly Communication and Research Infrastructures (oral report) (Dr Horstmann)

Reshaping the Research Library (oral report) (Mr Roche)

Advocacy and Communications (oral report) (Mr Widmark)

1.2. Smart/Focused Implementation Plans for 2015

1.2.1. Scholarly Communication and Research Infrastructures (EBD0314.1.2.1) (Dr Horstmann)

Reshaping the Research Library (EBD0314.1.2.1) (Mr Roche)

Advocacy and Communications (EBD0314.1.2.1) (Mr Widmark)

1.3. Strategy 2015-2017: Discussion

1.4. How to Involve LIBER Libraries: Discussion

2. Text and Data Mining

2.1. Presentation on Text and Data Mining (EBD0314.2.1) (Ms Reilly)

2.2. EU and Key Messages TDM (EBD0314.2.2)

2.3. Discussion

3. Annual Plan 2015 (for discussion)

4. Topics for future Executive Board Discussion Slots (for discussion)

EXECUTIVE BOARD (Thursday 30 October 13.45-16.00; Friday 31 October: 09.30-13.00)

Agenda

1. Apologies

2. Minutes of the Meetings held in Riga on 1 and 3 July 2014 (EB0214)

2.1. Confidential Minute (1 July 2014) (EB0214.2.1)

3. Matters arising

3.1. Action Summary, 1 and 3 July 2014 (attached to Minutes)

STRATEGIC DIRECTIONS

4. EU Activities

- 4.1. TEL (The European Library) (oral report) (Ms Hormia-Poutanen/Ms Frey/Dr Fabian) (for discussion and decision)
 - 4.1.1. TEL Statutes (EB0314.4.1.1) (for information)
 - 4.1.2. Nomination of Board Members (2) from 1 January 2015 to 1 July 2016 (for discussion and decision)
 - 4.1.3. TEL-LIBER Memorandum of Understanding (EB0314.4.1.3) (for information and discussion)
- 4.2. Europeana Governance (EB0314.4.2) (Ms Hormia-Poutanen) (for information)
- 4.3. EU Projects Report/Horizon 2020 (EB0314.4.3) (Ms Reilly) (for discussion and approval)
- 4.4. EU DG Research Consultation on Science 2.0 (EB0314.4.4) (paper from Dr Ayrís) (for discussion and approval)
- 4.5. LIBER EU Adviser's Report (EB0314.4.5) (Dr Ayrís) (for information)
- 4.6. DORA (Declaration on Research Assessment): <http://am.ascb.org/dora/> (Mr Roche) (for decision)

5. LIBER Steering Committees (including Working Groups): Reports (for discussion)

5.1. Scholarly Communication and Research Infrastructures

Steering Committee Report (EB0314.5.1) (Dr Horstmann)

5.2. Reshaping the Research Library

Steering Committee Report (EB0314.5.2) (Mr Roche)

5.3. Advocacy and Communications

Steering Committee Report (EB0314.5.3) (2 papers: 2013-2014 Activities and 2015 Workplan) (Mr Widmark)

5.3.1. Key Messages: Copyright (EB0314.5.3.1) (Mr Widmark) (for discussion)

5.3.2. LIBER Brand Review: Font (EB0314.5.3.2) (Mr Widmark) (for approval)

5.3.3. LIBER Ambassadors (EB0314.5.3.3) (Mr Widmark) (for discussion)

5.3.4. Induction Notes: welcome package and PowerPoint Presentation (EB0314.5.3.4) (Mr Widmark) (for discussion)

5.3.5. Sponsorship Strategy (EB0314.5.3.5) (Mr Widmark) (for discussion)

5.4. Steering Committee Chairs Meeting: Report (for discussion and decision)

6. LIBER Memoranda of Understanding

6.1. Progress Report (Ms Frey) (for information)

INTERNAL BUSINESS PROCESSES

7. Executive Director Recruitment: Update (Ms Hormia-Poutanen/Dr Matheson) (for information)

8. Report of the Finance Committee (Dr Van Otegem) (for approval)

8.1. 2015 Forecast Budget (Profit and Loss) (EB0314.8.1) (for approval)

- 8.2. 2015 Steering Committee Budgets (for approval)
- 8.3. LIBER Participants: Withdrawals for Decision, October 2014 (Dr Van Otegem) (for decision)

- 9. LIBER Annual Conference: Riga 2014
 - 9.1. Riga 2014: Conference Evaluation (EB0314.9.1) (Ms Reilly) (for information and decision)
 - 9.2. London 2015: Conference Programme Committee Report (EB0314.9.2) (Ms Frey/Ms Reilly) (for discussion and approval)
 - 9.3. London 2015: Registration Fees (for approval)
 - 9.4. LIBER Annual Conference Fund 2014: Qualifying Countries (See EB0314.9.2) (Ms Reilly) (for approval)

- 10. LIBER Executive Board Appointments
 - 10.1. Steering Committee/Working Group appointments for ratification (Dr Matheson)
 - 10.2. Board Appointments at June 2015 (EB0314.10.2) (Dr Matheson) (for approval)

- 11. Interim Executive Director's Report (EB0314.11) (Ms Reilly) (for information)
 - 11.1. Website and Social Media Statistics Report 2014 (EB0314.11.1) (Ms Reilly) (for information)

- 12. President's Report (EB0314.12) (Ms Hormia-Poutanen) (for information)

- 13. Future LIBER Annual Conferences (Dr Matheson)
 - 13.1. List of Future Annual Conferences (EB0314.13.1) (Dr Matheson) (for discussion)
 - 13.2. Annual Conference: Patras, 2017 (EB0314.13.2) (Dr Matheson) (for discussion)

- 14. Any other business

- 15. Dates of future meetings

FEBRUARY 2015: NATIONAL LIBRARY OF FINLAND, HELSINKI, FINLAND

Finance Committee: Thursday 19 February 2015: 09.00

LIBER Executive Board: Thursday 19 February 2015: 10.30

LIBER Steering Committee Chairs: Thursday 19 February 2015: 16.00

LIBER Executive Board: Friday 20 February 2015: 09.30

JUNE 2015: sSENATE HOUSE LIBRARY, LONDON, UK

Finance Committee: Monday 22 June 2015: 14.00

LIBER Executive Board: Tuesday 23 June 2015: 09.30

LIBER Executive Board: Thursday 25 June 2015: 17.30 (to be confirmed)

OCTOBER 2015: INVITATION TO THE EXECUTIVE BOARD

Pracovní schůzka v knihovně Royal Holloway, University of London o technických aspektech zpřístupnění elektronických informačních zdrojů pomocí discovery nástrojů

Royal Holloway, Egham, Velká Británie

4. 12. 2014 - 6. 12. 2014

Účastník:
Jan Pokorný, odbor 4

12. 12. 2014

1. Účel cesty

Cílem pracovní schůzky bylo projednání širokého okruhu technických otázek a problémů spojených se zpřístupňováním heterogenních elektronických informačních zdrojů (EIZ) pomocí discovery nástrojů. Univerzitní knihovna Royal Holloway, stejně jako NTK, používala nástroje ProQuest Summon a VuFind, ze kterého v roce 2013 zmigrovala na jiné discovery řešení. Royal Holloway byla vybrána ke konzultaci proto, že má podobnou strukturu jako integrovaná knihovna ChemTK, používá podobné portfolio informačních zdrojů a potýká se s velmi podobnými technickými problémy jako NTK. Produktem schůzky měla být řada osvědčených rad i varování, jaké postupy se při zpřístupnění ukázaly jako užitečné a jaké naopak vedly k nezdaru. Tyto zkušenosti mohou NTK ušetřit mnoho času při nasazování a rozvoji discovery řešení a ušetřit v důsledku i nemalé finanční prostředky.

2. Časový průběh cesty

Pracovní schůzka byla domluvena na 5. 12. 2014 v 8 hodin s místem setkání v univerzitní knihovně Royal Holloway v Egham (městečko na okraji Londýna), proto bylo nutné přicestovat do Londýna již večer 4. 12. 2014. Pracovní schůzka trvala s přestávkami celý den, návrat do Prahy byl naplánován na 6. 12. 2014.

3. Průběh navštívené akce

Pracovní schůzka 5. 12. 2014 začala v 8 hodin v univerzitní knihovně Royal Holloway ve složení Jan Pokorný, Amy Warner (zástupce ředitele) a Peter Kiely (pracovník IT).

Nejprve došlo k seznámení účastníků s NTK a knihovnou Royal Holloway a srovnání situace ve zpřístupnění EIZ. Byla potvrzena podobnost ve struktuře obou knihoven i skladbě portfolia EIZ. V obou případech spadá mnoho uživatelů knihovny do více než jedné instituce (vícenásobná afiliace), které disponují rozdílnou nabídkou licencovaných EIZ. Takoví uživatelé by měli mít přístup k součtu vícenásobných portfolií. Byly diskutovány různé modely, jak toto technicky řešit, a byly konfrontovány s discovery nástroji, které jsou na trhu k dispozici. Žádný komerční nástroj nedokáže tuto situaci uspokojivě řešit, byl proto hledán produkt, který se dokáže řešení alespoň přiblížit s tím, že některé funkce bude nutné dovyvinout vlastními prostředky.

O polední pauze zašli účastníci na pracovní oběd, po kterém následovala krátká exkurze do staré koleje Royal Holloway.

Při odpoledním jednání popsali britští kolegové důvody, proč opustili kombinaci produktů ProQuest Summon a VuFind a přešli na discovery řešení Ex Libris Primo. Podělili se o zkušenosti jak z vlastní migrace, tak následujícího pilotního a ostrého provozu Prima. Pozornost byla také věnována otázce, nakolik je výhodné/nevýhodné provozovat discovery nástroje lokálně nebo jako službu v cloudu.

4. Závěry/shrnutí

Problematika sklizení a budování velkých centrálních indexů je dnes již uspokojivě řešena a mezi producenty existují jen malé rozdíly. Obrovským problémem však zůstávají vazby na vícenásobné afiliace uživatelů, které by měly zajišťovat souhrnnou nabídku informačních zdrojů, které z těchto afiliací vyplývají. Produkt ProQuest Summon, se kterým mají zkušenosti NTK i Royal Holloway,

neumí tyto funkce při větším počtu afiliací zajistit (pro každou kombinaci afiliací je třeba vytvořit samostatný index). Produkt ExLibris Primo řeší tento problém lépe, upozorní uživatele, že požadovaný dokument existuje, ale pod jinou afiliací. Ani tento stav však není ideální, protože vyžaduje časté přehlašování. Jako optimální řešení se tedy na základě schůzky jeví cesta vlastního vývoje s využitím komerčních komponent, zejm. centrálních indexů (jednoho nebo více), který by zajistil funkcionalitu slučování portfolií informačních zdrojů z jednotlivých afiliací na jediné přihlášení.

Návštěva Royal Holloway splnila svůj účel. NTK získala zkušenosti instituce, která v praxi vyzkoušela oba uvažované discovery systémy, a může tak v příštím roce pokračovat v rozvoji služeb centrálního vyhledávače elektronických informačních zdrojů.

Potvrzení

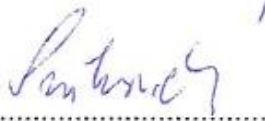
Suweco CZ, s.r.o., Štířín, Kostelec u Křížků 156, PSČ 251 68 ,IČ: 25094769
potvrzuje pro Národní technickou knihovnu, Praha 6, Technická 6, 160 80, IČ:
61387142, že:

v rámci programu MŠMT „**Informace – základ výzkumu**“, **Efektivní zpřístupnění multioborových licencovaných EIZ, páteře informační infrastruktury výzkumu a vzdělávání (LR1301)**

obdrželo následující platby:

SPRINGER časopisy a knihy (Computer Science Library)	Vklad členů v Kč s DPH
2014	21 595 394 Kč
WILEY	
2014	29 644 482 Kč
SCOPUS	
2014	11 023 813 Kč
SCIENCEDIRECT	
2014	87 585 543 Kč
Celkem	149 849 232 Kč

V Praze dne 16.1.2015

Nina Suškevičová

Jednatel, Suweco CZ, s.r.o.

SUWECO CZ, s.r.o.
Kostelec u Křížků 156
251 68 Štířín
IČO: 25094769
DIČ: CZ25094769